

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIVENDRES 3 DE SETEMBRE DE 1880

432

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er — SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÀQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ. — Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre, 40

SANTS DEL DIA.—Sant Nonito.—QUARANTA HORAS.—Parroquia mayor de Santa Agnès.

Espectacles.

TEATRO DE NOVETATS.—Lo próxim diumenge, estreno en aquest teatro de la sarsuela en 4 actes, *La dama de las Camelias*.—Entrada 2 rals.—Se despatxa en contaduría.

TEATRO ESPANYOL.—Companyia d'òpera italiana.—Tertulia Barcelonesa.—Avui la òpera en 4 actes y 5 quadros, *Il Trovatore*.—Entrada 3 rals.—A dos quarts de nou.

Funcions pera lo diumenge.—Tarde, la òpera de gran espectacle en 5 actes, *L'Africana*.—Entrada 3 rals.—Nit. A petició d'un gran número de persones que no pogueren assistir lo diumenge últim á la representació per causa del temps se posarà en escena per última vegada la tan aplaudida òpera, *Lucia*.—Se despatxa en contaduría sens augment de preu.

TEATRO TIVOLI.—Avuyá dos quarts de nou. La divertida sarsuela en 3 actes, *La Guardiola* y lo aplaudit divertiment de ball, *Il giardino de l'Amore*, en el que hi pren part la senyoreta Nardini.—Entrada 2 rals.

BON RETIRO.—Avuyá, á dos quarts de nou. Despedida de la senyoreta Canetta.—Societat Edisson.—Mentidas que no fan mal, En la sombra.—Ball, Un ramo de azucenas.—La casa de campo.—Entrada un ral y mitx.—No's donan salidas.—A dos quarts de nou.

Demá tindrà lloch lo benefici del cos de ball.

PRAT CATALA.—Saló d'istiu. Avuyá dos quarts de nou.—Soirée Meyerber.—Concert per la reputada Banda de Artilleria.—Entrada 4 quartos.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI.—Plaça de Catalunya.—Avuyá dos quarts de nou.—Quinta representació de la aplaudidíssima pantomima, *La lámpara maravillosa*, desempenyada per un gran número de noys de poca edat. Ademés hi pendrán part los célebres germans Dare y lo clown Pinta.—Entrada 3 rals.

CONCERTS D'EUTERPE EN LO BON RETIRO.—Lo dimecres 8, festivitat de la Verge tindrà lloch lo desé concert matutinal per lo coro y la orquestra d'Euterpe que dirigeixen los senyors Rodoreda y Ribera (J) executantse varias de las millors pessas de son repertori.

Reclams

SE TRASPASSA una botiga situada en un carrer del mes cèntrichs d'aquesta ciutat. Donarán rahó, Basea, número 21, pis tercer, 1.ª, de 12 á 2 y per la nit de 7 á 8.

VENDA.

En lo terme de Vila-nova del Picat, y distant una hora de Lleyda, hi ha una finca al mitx de dues carreteras de primer ordre, que te un salt d'aigua format pel canal de Lleyda d'uns quatre metres d'alsada, molt aproposit per una fàbrica. Son duenyo la vent en tot ó en part, y donarán rahó en lo carrer Nou de la Rambla, 94, entre-suelo.

METALL

BLANCK GARANTIT.—Rich y abundant assortit ent tota classe d'objectes pera us domèstich, fondas y cafès. —Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35. Rambla del Centro al costat del Pas-Patje de Bacardí.

VENEREO.

Sa curació es prompta, radical y segura, sense mercuri, copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASASA.—Purgacions, llagas, buhons, dolors, estrenyiments; l'veneréo, en tif, en totes las sevas formes, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

GRANATE

montat fi, en or. Gran baratura en arrecadas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatje de Bacardí.

HERPES,

sarna, escrófulas y demés humors, aixís interns com externs. No descuidar que'l Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l'únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d' haber existit.—Veijis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

AVIS als senyors PROPIETARIS

Baratura ab los papers pintats pera decorar, habitacions y gust ab la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitjin fer empaperar trobarán un gran y variat assortit desde l'preu de 2 rals pessa en endavant.—Se reben encàrrechs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

Joaquim Ortiz

L'únich mestre que ab 8 llis sons ensenya de ballar pera sortir d'un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals. — Hospital, 96, pis primer.

RELLOTJES

Nou y variat assortit en remontoirs desde 2 duros un. En nikel màquines garantides per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centre, 35, al costat del Pasatje de Bacardí.

ANTIGA TINTORERÍA

DEL CENTRO.
CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13.

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en tenyir vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocar-se. Llibreteria, 13.

LA EMPERATRIZ

3 ESCUDILLERS BLANCHS 3.

VERMOUTH DE TORRAS.

Aqueix ví, lleugerament amarch, pro d'un sabor agradable y d'un aroma esquisit, está compost ab plantas sumament medicinals y salutíferas.

Es tònic, estimulant y anti-nerviós, y convé particularment, barrejat ab aigua, als convalecents, á las personas débils y nerviosas, als que pateixen del ventrell, dolors de cap, etc., etc. De venda en las principals farmacias y en casa de son autor

Rambla de Sant Joseph, n. 9.

Colegi de Sant Ildefons

COPONS, 7, BARCELONA.

Primera y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnastica.—Carreras especiales.—Idiomas.—Professorat numeros y escollit.

Espacions é higienich local. Métodos especials d' ensenyansa.

Secció d' economia DOMÉSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Publiqué los preus en los números dels dijous y diumenges.)

Raim moscatell	á 5 y 6 quartos	la lliura.
Patatas.	á 2	id.
Sigrans	á 4, 6 y 8	id.
Tomatechs de Mataró.		
De pera	á 5 y 6 pessetas	quintá.
Ensiam,	1 un quarto.	
Ous del país	á 5 rals	la dotzena.
Id. estrangers	á 4 rals y mitx	id.
Préssechs los millors	á 2 y 3 quartos	un.
Taronjas	á 14 y 16 quartos	dotzena.
Pebrots	á 1 quarto	un.
Monjetas tendras Tarragoninas		
son las millors; petitas	á 7 y 8 quartos	lliura.
Id. id. de las grossas	á 4 y 5	id.
Id. rénegas	á 4	id.
Alberginias	á 5 quartos	dotzena las millors.
Fígues sajolas	á 5 quartos	dotzena.
Cols	á 1, 2 y 3 quartos	una.

Pescaterías. — *Mercat del demà.* — Assortit de peix variat y á bons preus; 'l llus 's venia de 26 á 28 quartos la terça, molls y congra á pesseta; mollaras á 3 rals; castanyola y llagosta á 20 quartos; llissara y tonyina á 16; boga y saító á 12 pops á 10; y sardineta á 8.

Mercat de la tarda. — 'L mateix assortiment y poch mes ó menos idèntichs preus.

Secció de Noticias BARCELONA

Mort d' en Llobet y Roig. — Ahir á la una de la tarde va morir en la enfermeria de la presó lo presunt autor de l' assassinat comés en la persona de la noya Angela Vidal, en lo carrer de la Paloma.

En Joseph Llobet y Roig estava condemnat á mort en primera y segona ins-tancia, essent d' esperar que la sentencia fora confirmada per lo Tribunal Suprem.

Una febre tifoidea ha arrencat la víctima de las grapas del butxí y ha estaviat, probablement, un dia de dol á Barcelona, puig de dol es per una ciutat lliberal lo dia en que s' alsa 'l catafalch.

Avis als mestres d' obres. — Sembla que corren de casa en casa dos subjeccions que usant lo nom del Conserje del «Centro de Mestres d' Obras» fingeixen repartir entregas enganyant aixis als socis de dit Centro.

A alguns se 'ls ha ja sorprés, per lo tant ho posém en coneixement dels de-més.

Trobo d' un document. — S' ha trobat una llisencia del tercer regiment d' artilleria de montanya, expedida en Abril del any corrent. Se retornará á qui acre-diti esserne'l duenyo, en lo carrer de Ponent, 12, quart, domicili de 'n Joseph Garro que es qui l' ha trobada.

Desgracia. — Ahir entre quatre y

cinch de la tarde ocorregué una sensible desgracia en lo carrer de Avellá. Un noy de pochs anys qu' estava jugant al portal de sa casa, va caure ab tan mala sort que aná á parar sota las rodas d' un carro que casualment passava, deixantlo mort instantáneament.

Nombrament. — Acaba d' esser nombrat soci de mérit del «Centro de Lectura» de Reus, lo reputat pintor en Gavetá Benavent, fill d' aquella lliberal ciutat.

Notícias teatrals. — Molta variació han tingut durant l' estiu las funcions del Bon Retiro; pero mes ne tenen enca-rà en la actualitat ab motiu de ferse los beneficis dels artistas de las companyías.

Ahir tingué lloch lo de la senyora Pí; per demà está anunciat lo del cos de ball que tant ha trevallat en la temporada y que sens dupte 's veurá en extrem concor-regut, puig se repetirá *Una agencia de teatros*, ab sa correspondent part de cant; y dilluns vinent donarà 'l seu lo apreciable actor senyor Bertrán ab una funció molt escullida. Las companyías del Bon Retiro actuarán encara fins lo diumenge 12 del actual, y desde l' endemà comen-sarà una serie de representacions per la companyía de sarsuela que dirigeix lo re-pusat primer tenor senyor Prats, qui trac-ta de presentar alguna obra notable per las festas de la Mercé.

Es una arcaldada. — Aquesta es l' única resposta que podem dar á un sus-criptor que 'ns pregunta quin nom me-reix lo fet d' un Arcalde de Barri, que va presentarse en una casa del carrer de Santa Eularia en la Barceloneta, per manar als inquilinos que deixessin de pagar los lloguers á la persona que 'ls cobraba.

Y dihem que es una arcaldada, perque tals órdres son de competencia de las au-toritats judiciales.

Article del senyor Pí y Margall. — Lo periódich de Madrit «La Union», en lo número que probablement arribará avuy, reproduuirá traduhit al castellá l' article del senyor Pí y Margall, que va-rem publicar en lo nostre número del diumenge.

Falta de correus. — Ahir tampoch reberem lo correu de Madrit; la carta que avuy insertém d' aquell punt es del dia 31 d' Agost. Lo tren que vingué ahir de Saragossa portaba algunas horas de re-trás,

Empedrats. — No sabém per quin motiu ha de haberhi una rifa setmanal quals productes s' han d' emplear en la recomposició dels empedrats, quant las queixas dels vehins dels carrers nos ve-nen contínuament. Sabém que n' hi han molts en los quals es impossible tranzitar entre ells los carrers d' en Jaume Giralt y 'l de las Molas.

Teatro Espanyol. — Lo desempenyo de *Il Trovatore* deixá bastant que desit-jar com á conjunt, mes en distintas pes-sas foren aplaudidas las senyoras Montesini y Bernardoni y 'ls senyors Caldani y Nolli.

Esperém un' altra representació pera emitir nostre judici.

Fàbrica de moneda falsa. — Avans d' ahir l' inspector d' órdre públich don Bernat de la Plassa, tingué notícia de que en una casa del carrer del Consell de

Cent existia una fàbrica de moneda falsa, y al efecte doná las órdres convenientes, que donaren per resultat lo trovar una màquina pera acunyar, un tallant, un cilindro, dos puxons, un de monedas de dues pessetas y l' altre de cinc duros, un fogó gran y altres utensilis propis pe-ra aquesta fabricació.

En l' habitació hi havian tres subjectes á qui se 'ls creu complicats en la falsifi-cació, 'ls quals foren detinguts y trasla-dats á la Presó.

Lladres escarmantats. — Diu un colega que avans d' ahir corria la noticia de que en la carretera de Sarrià, un in-dividuo que conduzia alguns caps de bestiá, se vegé escomés per dos homens, que punyal en má volian robarlo. Al veure tan brusch attach l' agredit pegá tal garrotada á un dels agressors, que aquest caigué á terra fugint l' altre. Se deya també que 'l Jutjat entenia en l' as-sumpto.

Sobre l' impost dels aparadors, llet-reros, etc. — En la última sessió que celebrá la Comissió nombrada, con-posta de 5 Associats y 5 Regidors, pera buscar los medis de reformar ó substitu-hir l' impost sobre las portas surtints, aparadors, rötols, etc., etc, s' arribá á un acort definitiu, quedant resolt que la canitat designada en los pressupostos, provenint del citat àrbitri, ingressi per altre concepte en l' erari municipal.

Pera la discussió y aprobació del refe-rit acort lo senyor Arcalde convocarà din-trie poch á la Junta municipal de senyors Associats.

Detinguts. — Avans d' ahir á las dues de matinada lo subcabo de la ronda de nit ab los municipals de punt trobaren á dos homes ajeguts derrera la estació del camí de ferro de Saragossa, quins al estar detinguts, per no contestar satisfactoria-ment á las preguntas que se 'ls hi feyan, dispará un d' ells una pistola, sens que afortunadament fes mal á ningú. Al es-ser en los calabossos de las Casas Consistorials se 'ls hi trová un revolver y dos ganivets, mes cap cédula ni document.

Indisposició. — En la funció que 's benefici de donya Balbina Pí, se verificá ahir en lo teatro del Bon Retiro, tingué que cambiarse 'l ball *Apolo y Terpsico-re*, perque poch després de comensarlo, sobrevingué un accident á la senyoreta Canetta.

Desitjem un prompte restabliment á tan apreciable artista.

Amago d' incendi. — Ahir hi hagué un principi de incendi en la casa núme-ro 12 del carrer de la Frenería, habentse cremat un catre, matalassos y altres pes-sas de roba; sigué apagat al poch rato per guardias y vehins del mateix carrer.

Casas de Socorro. — Ahir fou au-xiliada en la casa de Socorros del distric-te quart, una dona que á conseqüència d' haberli agafat la màquina de la fàbrica ahont trevallaba, presentaba l' antebras complertament destrossat ab fractura dels ossos interessant també part del bras, per lo que se li ha tingut qu' amputar per lo ters mitx, passant á las enfermeries de la Casa, dat son estat grave.

Notícias de Gracia. — *Recaudació de contribucions.* — Habem rebut una atenta carta del Agent-recaudador de con-

tribucions de Gracia, en la qual, prenent respondre als suelos que vam publicar los días 27 y 28 del mes passat, nos diu lo següent:

«Primer; que no son cinc los días en que efectua'l cobro, puig que encara que s'igual per la llei, cada trimestre 'n' dona dos de prórroga.

Segon; que las horas de despaig deurian ser de nou del matí á las dues de la tarde, com pot veure en los anuncis y papeletas d'avís, á pesar de lo qual obra la cobrança á dos quarts de vuit del matí, dant aixis una hora y mitja de mes al públich.

Tercer; que l'dia 27 del mes passat no pogué haberhi res, puig que va comensar la cobrança l'dia 18 y va acabarse l'dia 24, y

Quart; que si alguna vegada en lo torn del despaig algú ha passat endavant per efectuar pagos, ha sigut algun procurador, als quals s'arreglan los recibos talonaris á horas fora de cobro; de manera que, al presentarse no s'ha de fer mes que comprobarlos y marxar, lo qual es un benefici pe'l públich, que no s'ha d'esperar lo llarg temps que d' altre modo deuria.»

De tot lo que 'n resulta, que realment es vritat tot lo que diguerem. En primer lloch, si á Gracia se li concedeixen dos dias de prórroga, es per favor del recaudador, y set y tot son pochs per una vila de la importancia d' aquella. En segon lloch, sigui per lo que 's vulgui, resulta que hi ha qui passa endavant dels altres, important molt poch als que s'esperan que 'ls tals siguin procuradors ó que no ho siguin. En ters lloch, tan escassos son los dias de cobrança, que l'mateix recaudador te de concedir horas extraordinarias, y finalment, be debia comprender lo recaudador comunicant, que al referir lo ocorregut ab un amich nostre, la fetxa 27 era errada d'impremta, debent dir 23 ó 21, puig que sortint en lo número del 27, redactat lo 26, no podia referirse á aquest dia, puig que per ara no tenim lo dò de professió.

CATALUNYA

Alcanar 1.—Avans d'ahir se batçá en aquesta localitat un noy que tenia 25 dits entre mans y peus. En la mà dreta n'hi tenia 7; entre'l dit pulgar y'l xich de la mà dreta n'hi tenia altre com son company y en la altra y peus un en cada membre, solsament que l'afeigit se trovava al mateix costat del petit. Va morir al cap de tres horas de nascut.

Tarragona 2.—Lo general Salamanca, després de haber passat alguns días en Hospital, arribá últimament á aquesta ciutat y's trova are en una masia del terme municipal de Valls.

Gratallops 2.—En la tarde del dia 27 del passat mes, cridá'l' atenció en aquest poble una estranya apostia que hi hagué entre dos subjectes forasters.

Trovantse aquests subjectes en un dels cafés de aquest poble, y després de una animada polémica sobre qui tenia més lleugeresa y resistencia en lo caminar, un de ells, vèhi de La Palma, apostá contra son contendient, vèhi de Mont-roig, la cantitat de 80 pessetas á que en 41 horas faria 18 viatges de anada y tornada á peu desde Gratallops á Vilella-Baixa, qual distància intermedia es de un xich mes d' una hora y en terreno montanyós. Aceptá'l' apostia de Mont-roig; depositárense per abduas parts las 80 pessetas en mans de un tercer y á las 12 de la nit del referit 27; comensaba sos viatges lo de La Palma, qui entre las enhorabonas de numerosos espectadors, va guanyar l' apostia 39 horas y 30 minuts després, ó sia á dos quarts de quatre del 29, hora en que acabá'l' últim viatge. Durant lo temps que empleá en fer los referits

viatges, solsament va descansar unas quatre horas escassas, confessant després que estava molt cansat y que difícilment li tornarian ganas de repetir may mes l' operació.

MOVIMENT CIENTÍFICH Y ARTÍSTICH.

«Centro catalanista Provensalenc.»— Demà veurá la llum lo cartell del certámen obert per aquest «Centro.» S'ofereixen en ell 17 premis dels quals n' hi han 7 ó 8 de molt valor.

—Lo Sr. Marqués M. C. de B., soci protector de dita Associació, ha ofert 125 pessetas pera contribuir al major lluhiment de la festa.

—A últims d'aquest mes arribará á nostra ciutat lo distingit violinista don Andreu Fortuny, fill de Sant Martí, qui donarà un concert lo dia que tinga lloc la distribució de premis del dit certámen, en obsequi als escriptors premiats.

Concert inesperat.—Don Joseph María Serret de qual arribada donguerem compte, volgué donar una prova de la estima en que te la Escola de cegos y sorts-muts d'aquesta ciutat, com altre dels seus distingits alumnos y se hi presentá ahir junt ab los sis deixebles seus, y devant dels professors, en lo saló de Concerts d'aquell estament, tocaren algunes pessas ab tanta precisió y sentiment artístich, que l' auditori no pogué menys d' aplaudir ab tot entusiasme cada una de las composicions executadas, essent una d' ellas las meditacions de las *Set paraules* en la qual lo senyor Serret demostrá que ademés de director y professor val molt com a compositor en lo gènero clàssich.

«Revista catalana.»—Hem rebut lo número 4 de aquesta que 's publica en Manresa la qual conté lo següent sumari:

Nostra festa major, per J. Martrus.—Lluisa (llegenda), per Vicents Baruta y Valls.—Aiguapoll (poesía), per Artur Masriera.—En un ball d' any, per E. Benages.—A Espanya en motiu dels aiguats de Murcia (traducció), per Joseph Blanch y Romaní.—Novas.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitentes, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarrulladas per aquest remey quant se'l pren seguint á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARREA, disenteria, cólera-morbo y las debilitat, de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Balsam Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAR PROMTE L' AUFECH PROHEU l' Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contracció convulsiva dels conductes respiratoriis y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassen. Pera los ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficios, mentres que pera totes las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota los y costipat obstinat.

Secció de Varietats

SISTEMA D' ILLUMINACIÓ ELÉCTRICA DELS SENYORS CEBRIAN Y MOLERA.

Recordarán los nostres lectors que tan bon punt va ferse públich lo sistema de divisibilitat de la llum elèctrica proposat per los senyors Cebrian y Molera, catalans residents en San Francisco de California, vam dir als lectors que opinabam

que no era práctich ni realisable. Recordarán també que llavoras van donar algunas de las rahons poderosíssimas en las que fundabam la nostra opinió, rahons que va intentar desvirtuar, sens conseguirho, un defensor mes ó ménos explícit del nou sistema. No va faltar qui 'ns acusés de falta de patriotisme, com si lo patriotisme consistís en ferse cómplice de tots los disbarats que diguin y dels extraños que sufreixin los nostres compatriotas, y no en dir la vritat pura y neta sempre que estigui al alcans de la nostra intel·ligència.

En aquells articles vam pronosticar que no arribarian á ferse probas en gran escala, y que tot lo mes que á forsa de treball, paciencia y gasto 's conseguiria, fora realisar un experiment de laboratori, per tots los quals motius vam dar la veu d' alerta als nostres compatriots, á fi de que no exposessin capitals en una empresa industrial per explotar un invent del qual encara no s' havian fet probas.

Los interessats en portar endavant lo negoci van aufegar la nostre veu, y demandant diners als nostres capitalistas van trovarne alguns. Las accions que sols habian desembossat los dos per cent, van posarse á prima, dant un trist exemple de la capacitat financiera dels que 's fían de promeses ilusorias, y de sobte ha arribat ja l' període del desengany, que era inevitable. Ha vensut lo plasso fixat per las probas, y las probas no s' han fet, dant per excusa la mala qualitat d'alguns dels aparatos encarregats á París. Per cubrir l' expedient s' ha prorrogat lo plasso, de sis mesos, y l' inventor senyor Cebrian agafa altra vegada 'l vapor y se 'n torna á California.

Lo que succeirà d' aquí endavant no es difícil de preveure. Passarà lo nou plasso, y las probas no s' farán, per la senzilla ràhó de que lo sistema no es practicable; se procurarà que la cosa s' olivi, y si se contém que 's retornarà als accionistes lo dos per cent desembossat, ningú 'ls indemnizará de las primas enormes á que molts han comprat las accions, succeint alló, que de tant com ha succehit ha passat ja adagi, ó sigui que qui jemegarà ja haurà rebut.

Y adverteixis que si al comensarse á parlar del sistema Cebrian y Molera vam predir lo que succeiria fundantnos exclusivament en la opinió que habian format basada en lo nostre sol criteri, al predir avuy lo que encara ha de passar tenim al nostre favor, ademés d' aquelles rahons, una autoritat de las mes respectables en la materia. Al passar per Barcelona lo célebre físich Mr. Gramme, visitant per casualitat la fàbrica dels germans Batlló, va veure los preparatius que allí 's feyan, y enterat del projecte, no va dir res, pero va fershi un tip de riure. Ni tant sols va creure que valgués la pena de combatrel ab rahons científicas.

Alerta, donchs, los que encara estiguin embolicats en la societat elèctrica. Procuren salvar lo que pugui y acabin de deixarse explotar, si no volen passar plassa de ser la gent mes inocenta que viu en la terra. La broma ja ha sigut prou pesada per alguns, y no es cosa de que encara se la vulgui allargar mes. Fins lo bon nom català está interessat en que no arribi al extrem una societat industrial tant absurdia, que 's funda en un projecte que ni s'ha probat ni pot probarse.

THALES.

Secció de Fondo

ORGANISACIÓ DELS PARTITS AVANSATS.

D'alguns dias á n' aquesta part se nota un moviment desacostumat en tots los partits avansats. Aprofitant l' actual Lley de reunions y la proximitat de las eleccions de diputats provincials, tots se reuneixen y s'organisan.

Així veyém que ho están fent lo partit possibilista, lo que s'anomenaba radical y que ha cambiat son nom per lo de progressista-democràtic, y lo que avuy se titula democràtic històric ó provincialista. No volém parlar dels constitucionals, porque aquests viuen per ara en altra esfera, y fa temps que estan organitzats per demanar lo poder dintre del actual órdre de cosas.

Molt nos plau tal moviment de reunió y organització, porque ell es sens dubte lo Primer pas que deu donar-se per arribar al ideal comú á tots los partits avansats, y 'ns plau encara mes la manera com se verifica 'l moviment. Ja que 'ls que volém anar endavant estem dividits en variades fraccions, gracias á la influencia madrilenya, lo mes convenient es que cada qual s'agrupi al voltant de la seva bandera, sense intentar fusions que son sempre contraproducents y que jamay donan cap resultat pràctic. Prou tentatives infructuosas s'han fet fins ara per arribar á una unió que ni pot ser, ni encara que pogués ser, estaria madura encara.

Segueixis donchs pe 'l camí emprés, y organitzis cada partit avansat baix la seva bandera propia, sense confusions ni abdicacions. No hi fa res que de moment siguin pochs los reunits en cada localitat; demà serán molts mes.

Aquesta es la línia de conducta clara y precisa que deu seguirse, y serveixin las presents ratllas de resposta als molts amichs que 'ns han escrit demanantnos la nostra opinió.

Després que s'hagi dat lo primer pas, vindrán los successius. Portada á cap la organització de cada partit de per sí, vindrá la concentració. Si 'ls progressistes-democràtics, per exemple, y los possibilistes desitxan lo mateix, un dia ó altre reunirán sas forses, y allavoras los elements avansats estarán en son verdader centro, formant dues grans fraccions; la unitaria y la provincialista ó regionalista.

Y un cop completada la organització de cada partit, vindrán, no las fusions que no tinguin rahó de ser, sino las aliàns. Tots ells tindrán ideals comuns, y per cumplirlos trobarán en la aliàns las forses que necessitan.

Per tals motius es que creyém encertadíssim lo camí emprés per los partits avansats, y aconsellém á tots ells que no 'l deixin, sino que 'l segueixin fins al final ab fé y constància.

V. A.

GRAN DESASTRE EN LOGRONYO. — En la sessió correspondiente trovarán los nostres lectors la notícia de la gravíssima desgracia ocorreguda en lo riu Ebro, tocant á Logronyo. Lo batalló de Valencia passava per damunt d'un pont per probar sa

resistencia, y rompenye 'l pont van caure los soldats al riu, morintne un gran número.

La primera impresió de tal noticia, trasmesa ab lo laconisme propi del telegrafo, es excessivament trista y desconsoladora. ¿Donchs qué? Per fer probas se emplean en la nostra terra batallons de tropa? Tan poch preu tenen las vidas de centenars de jovens que se las exposen sense cap necessitat á perills graves?

Esperém coneixe detalls pera fer los comentaris. Per avuy nos limitarem á alsar la nostra veu demanant que 's fassí llum sobre la causa del desastre; y que 's castigui á tots los que directa ó indirectament ne siguin responsables. Desde 'ls constructors del pont, fins als jefes del batalló, si uns y altres van obrar ab imprudència.

Aixó y molt mes exigeix lo bon nom de la nostra nació, sino volem que 'ns tinguin, y ab rahó, colocats al nivell dels pobles mitx salvatges del Africa.

FIVALLERS FERMS COM ROCAS. — Los nostres lectors haurán vist en altre lloc de aquest número, que l'Ajuntament de Barcelona retira las gabellas de portas sortidas, aparadors, rétuls, etc., etc., gracias á la oposició enèrgica que van ferhi unànimement los Associats.

Lo Ajuntament las retira, pero 'ls Fivallers quedan en sos llocs tan serios com si tal cosa. Van veure ben clar que 'ls Associats, no sols en aquella qüestió sino en quasi totes las altres, no estaban ab ells, y no obstant ni á un sol l' hi ha acudit dimitir lo càrrec.

Está vist que las bandas y varas tiran molt, ó millor encara que 'ls Fivallers de avuy tenen, com deyam temps enrera, molta, moltíssima barra.

¡No 'ls la envejém!

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Ecos del Ampurdá.

Mas Vell (Castelló d'Ampurias) i Setembre.

Lo mes d'Agost y 'ls primers días del mes de Setembre son de verdadera expansió pe 'ls ampurdanesos. Tant bon punt lo sol d'Agost anuncia que l'estiu impera ab tot lo seu rigor, la popular tenora dona la veu de festa per tot l'Ampurdá, en poblat y en despoblat, en vilas y masías, com si volgués distreure als pagesos de sas fatigas de tot l'any invitantlos á descansar y á divertir-se en la época calurosa.

Las coplas de Figueras, com si diguéssem los hereus del célebre Ventura, l'autor del *Arre Moreu*; la de Castelló d'Ampurias, dirigida per l'Agramunt y de la que 'n forma part lo professor de tenora Callís; las coplas d'en Barrató, ab son baylet, verdadera especialitat pe 'l fluviol ab tot y sos pochs anys, y la de *La Lira*, abdúas de Torroella de Montgrí; la copla de Rosas, que aquest any per primera vegada ha fet sentir sardanas en la plassa; la de Perelada, reduïda y modesta si, pero composta de bons professors; totes, quina avuy, quina ahir, totes, densa que 'm trobo en l'Ampurdá, tocan á festa y convidan á ballar sardanas curtas y llargues y á ballar lo contra-pas.

La sardana es un ball tant popular entre 'ls ampurdanesos, que cap bon fill del pais se desdenya de ballarla.

No es aixó tant sols. Mes de quatre fills del pais, lo mateix es arribar lo mes d'Agost, que 'n podriam ben dir lo mes de las festas majors, que plegá 'l ram y anaren de poble en poble fent la gara-gara á la tenora que llansa pe 'ls aires los motius mes populars y mes agradables que darse pugan.

En las diferents poblacions ahont he volgut acudir, també atret per la veu de la tenora y per lo agradable del espectacle que ofereixen las sardanas, en totes hi he trobat los mateixos forasters, y entre ells han mogut la meva atenció dos ampurdanesos, no solament perque 'ls he recordat d'altres anys y de las festas que jo he vist, sino per l'afició ab que ballaban totes las sardanas sense deixar-ne una. Aquets dos sardanistas eran lo Cinglado, de Figueras, y en Gres, de Sant Pere Pescador, conceptuats los dos com los primers sardanistas del Ampurdá.

Segons diuen los que hi entenen, lo ball de la sardana no es tant fácil com á primera vista sembla. Per aquest ball, tant popular com característich, se necessita molta atenció. La tenora entona 'l tema de la sardana mentres lo tamborino marca 'ls punts, que no tots los balladors encertan sempre. Donchs tant en Gres com lo Cinglado no n' erran cap. Recordo que l'any passat, en la festa de Rosas, en Barrató va anunciar una sardana nova y difícil, atrevintse á aventurar que ningú l'encertaria. Lo Cinglado acceptá aquesta especie de concurs y's posá á dirigir una sardana, acompañat, per cert, dels millors sardanistas que allí s'troban. Lo resultat fou que 'n Barrató y 'l Cinglado acabaren á un mateix temps: lo célebre sardanista había encertat la sardana.

L'un y l'altre dels dos balladors tenen tant ben sentada la seva fama de sardanistas, que sempre veuréu com tothom que balla sardanas ab afició procura engrossar las rodones que ells dirigeixen. La població que 'ls veu arribar per pendre part en la festa major, los reb ab alegria.

Tothom qui vol pren part en las sardanas. La tenora es un instrument tant galant, tant fi y tant dols y delicat, que no desdenya ni desaira á ningú. Quan ella fereix los cors ab sas inspirades melodías tothom está en lo cas de poder ballar. Així se veu aquí una sardana tota d'homens, com mes enllà se 'n veu un'altra tota de donas.

En los saraus las noyas no ballan si no hi ha un galan que las inviti á donar unas voltas per la sala, y 'ls minyons s'han de quedar tranquilos de camas si tenen la desgracia d'haber de sentir un «ja estich compromesa» ó un «no ballo» de la doncella que 'ls atrau, com si ells fossen ferro y ella l'imán. En las sardanas las noyas, si ningú 's recorda d'elles, ne tenen prou presentantse en la rotonda, ahont desseguida troben qui 'ls ofereix sa mà dreta y qui 'ls allarga sa mà esquerra, y 'ls jovencels poden també fer lo mateix, si es que no tenen la fortuna de poder anarhi ben companyats. En las sardanas no 's pregunta á ningú quants anys té, ni 's mira sa posició: jovens y vells, richs y pobres, guapos y llejos, tots hi caben y per tots ells sona que soña la tenora.

Un foraster s'admiraba, en la festa major de Rosas, de que tot un ex-ministre com lo nostre amich en Suñer y Capdevila no 's desdenys de ballar sardanas.

—¿No ballá en Cánovas del Castillo, contestaba lo conseqüent demòcrata, l'aristocràtic rigodon en los salons luxosos ab las mes encopetadas damas? Donchs jo ballo la democràtica y popular sardana en la plassa pública y ab los fills del poble.

Aquesta contestació tant oportuna retracta á la perfecció lo carácter real y verdader de la sardana. Es efectivament un ball popular y per lo tant democràtic. ¿Será per aixó que 'ls ampurdanesos hi tenen tanta afició? Jo crech que sí.

Per final d'aquesta carta vull dir alguna

cosa de la copla de Castelló y de la d'en Barrotó de Torroella.

Castelló d'Ampurias ha sigut desde fa molt temps, planté de músichs molt nomenats. Lo mestre Frigola, contractat per dirigir los concerts que s' han de donar próximamente en Barcelona, es nat en Castelló. En la mateixa vila vegeren la llum del sol per primera vegada lo professor de violí senyor Quintana, tant ventatjosament coneget en los círculs musicals de la capital de Catalunya, y molts altres que fora llarch enumerar.

Al amor especial que aqui's professa á la música, la mes hermosa de las bellas arts, se deu sens dupte que la cobla de Castelló siga avuy per avuy la millor del pais. Te per base la direcció de l'Agramunt, músich consumat y digne de figurar en la orquesta mes afamada, y concertista molt distingit de fis-corn ab lo qu' executa pessas obligadas de gran mérit, y 'l célebre Callis, conceptuat per la millor tenora de la comarca entera. ¡Contin ab tals fonaments y ab un cos de professors que l' que menos sab de solfa com nosaltres l' abecedari, si la copla de Castelló donará gust de sentir, sobre tot quant toca sardanas!

..

Ja'l lector deu saber que la tenora es un instrument especial y típic, que sols se toca en l'Ampurdá y que te un só dols, suau, melancólich y un poch semblant al del oboe. Son mecanisme es per demés complicat y sos jochs de claus y la seva embocadura ofereixen bona cosa mes de dificultats que no pas l'intrincat y difícil clarinet. Aquestas lleugeras notícias de la tenora poden donar una idea del mérit que li pertoca al músich Callis desde l'moment qu' es una notabilitat per tal instrument. Quan ell toca s'observa que tothom calla, sardanistas y espectadors, á fi de no perdre una sola nota, y molts son las vegadas que se l'saluda ab universals aplausos. Per ponderar á n'en Callis es precis recordarse del inolvidable y malhaurat Ventura de Figueras.

..

Sols una observació vull fer are als músichs de Castelló. ¿Perqué han de tocar, de tant en tant, sardanes sobre motius que no son propis del pais? La música extranjera està molt be en las partitures de que forman part, aixis com no ho está en las sardanas del Ampurdá. Déixintse de música de fora casa y recordin alló que diuhen de que cada terre fa sa guerra: los catalans tenim música propia y no n'hem de menester dels altres. Y sino qu' ho digan en Clavé, en Ventura y 'l mateix Agramunt.

..

Lo fluiol, com saben tots quants han sentit tocar sardanas, representa una part molt important en las coplas ampurdanesas.

En la copla de Torroella de Montgrí fa un quant temps que s'ha fet coneixe del poble un noyet que refila aquest instrument ab una facilitat tan extraordinaria y un gust tan especial, que indican ben clar que aquella orquesta ha de tenir ben aviat un concertista per company.

Y per cert qu' aquesta copla, qu' es la que dirigeix en Barretó, molt coneget en l'Ampurdá, va millorant per moments.

Dias enrera vaig sentir tocar una sardana obligada de tenora y fluiol la que'm va deixar sorpres, com á l'auditori, tant per la bona y atinada execució del conjunt com per las condicions que mostrá lo jove fluioler, que tinch entés es fill del director.

He fet una excursió á la Escala y Ampurias de la que'ls-parlaré, aixis com d'un altra que n'hi ha en projecte, en la meva carta pròxima. Lo Mas Vell, ahont estich aposentat des de últims de Juliol, fugint de la calor y agafant dalit per l'hivern, es lo meu centro d'operacions ó d'excursions.

ANTON FELIU Y CODINA.

Madrit 31 d' Agost.

Aquesta setmaní ha comensat be per la premsa, pero demostrar que no fá cap falta en Melendo. En dos días tres denuncias, han sigut favorescuts aquesta vegada *La Gaceta Universal*, *El Liberal* y *El Correo Militar*. Mentrestant, los demòcratas que prenen part en las eleccions s' están barallant de mala manera, coaligantse y descoaligantse com suscuheix en Valencia ahont hi han districtes en que lluytan progressistas contra castelaristas y constitucionals units. Se barallan per un Diputat provincial, aixó es, per un aspirant á res, donada nostra legislació. No's te de olvidar que en Castellar tingué de imposar sa autoritat pero que sos amichs votessin á n'en Martos pera diputat á Corts. Los progressistas están empenyats en semblar los mes numerosos y en que se 'ls consideri com los millors demòcratas, y aquesta ridícula pretensió ha de produhir molt mal á tot arreu are y després. Son los progressistas de sempre.

D Manel Ruiz Zorrilla, hi aprobat la circular de la Junta progressista democrática, apropósito de eleccions, si se fá constar en la carta que ha dirigit á n'en Martos sa opinió favorable al retraiement, acceptant, per consegüent, tan sols la circulars en lo que's refereix á la organisió. He sentit dir que fá altres prevencions que revelan la prudència ab que manté las bonas relacions ab en Martos, 'l qual sembla que no pot conseguir tampoch per are, que sos amichs votin, exceptuant molts pochs districtes.

Donya Isabel no amaga la prevenció ab que mira á Cánovas, y aquest per sa part no's descuida tampoch. Sobre la manera que habia d' esser rebuda hi ha hagut una qüestió de que sembla que Donya Isabel ha triomfat.

Encare no estan resoltas las dificultats que oposan los decrets de n'Cánovas sobre l'ceremonial. Los asturians no estan dispostos á cedir, encar que n'Cánovas ha promés aplacar las iras *novelescas* tirantlosi unas quantas creus y títuls.

Os vaig dir que n'Cánovas se ha reservat una fugida, en aquesta qüestió, pero triomfar y sortirse, com sempre ab la seva. Un periódich assegura que si fos una noya, desseguida se publicaria lo decret nombrantla príncipesa d'Astúrias. Aixis, en efecte, ho arreglá ab l'embaixador austriach, no ab las comissions, ni ab los fusionistas; pero hi haurá altre títul análech pera l'actual príncipesa.

Dech manifestar, tan sols pera satisfer vostre curiositat que, segons se diu, Donya Isabel en la qüestió del principat opina com las oposicions, no estant conforme ni molt menos en que sa filla siga príncipesa, sino sa neta. Hi han rahons particulars pera creurer que aquesta noticia siga certa, á mes del carinyo que 'ls nets infundeixen á sos avis. La mare habitará lo quartu de la filla.

L'Estat y Madrit han gastat sumas fabulosas pera fer venir ayguas en aquesta vila, per medi del canal del Lozoya. Tres grans dipòsits hi han construïts, y ab tot y aixó lo any passat lo vehinat tingué de beurer llot, durant dos mesos y mitx y are estém amenaçats del mateix. No obstant y aixó, hi hauran grans festas, balls, recepcions, y demés cosas que costan mes milions de lo que sembla. Preparant aquestas festas, l'Ajuntament aristocràtic no ha tingut temps pera prevenir aquest resultat.—X. de X.

Isona 1 de Setembre.

S'acosta la festa major. Los días 8, 9 y 10 del corrent son los senyalats per celebrarla. Son molts días, y no es estrany, si prenem en consideració que aquí las festas son escassas. Per aixó duran tres días, sens comptar la vigilia. En efecte, lo dia 7 á la tarde, la música de la Pobla, fará la passada. Al vespre tindrán lloch ballades ab cascabels. Lo dia 8, una alegre alborada armonizada

ab festivas tocatas de música, despertarà als veïns. A las deu oficis. Per la tarde y nit, balls públichs, seguint aquests los demés días, essent de esperar que serán molt concurguts, atés l'entusiasme dels joves y los preparatius de nostras animadas fadrinas.

També lo café del «Beltran» s'obrirá al públich. L'amo de dit establecimiento ha tirat la casa per la finestra; lo ha completament restaurat y elegantment adornat, dotantlo de quantas comoditats podian desitjarse, de modo que serà un café dels millors de la comarca.

Se diu que no faltarà assistència de forasters, contribuïnti la fira del dia 11, fira que donat lo increment que tots los anys va tenint, comensa á adquirir molt nom, per qual motiu tinch entés que s'ha allargat dos días. No hi ha dupte que atesa la situació y condicions d'aquesta vila y la importància de los mercats setmanals, la nostra fira del Setembre, dintre pochs anys, no desmereixerà de la famosa de Salás, ab la circumstancia que la concurrencia á la nostra fira no sols consisteix en tota mena de bestiá, sino que també en tota classe de grans y demés fruix.

Lo cementiri vell ó ex-cementiri, segueix sens alteració, y per lo tant amenassant la sanitat pública, obstruïnt los mercats y enlljetjint la part més habitada y concorreguda de la vila.

No li parlo del ferro-carril del Noguera Pallaresa perque ja sab que los nostres pagesos estan més animats que mai.

Lo Corresponsal.

Correu de provincias

TORMENTAS, INUNDACIONES Y DESASTRES.

Sigüenza, 30 d' Agost.—Ab motiu del aiguat d'avans d'ahir, quedá mitx destruït lo cementiri d'aquesta ciutat, deixant també inservible lo pont de Sant Francisco; l'aigua s'en emportá tot quant hi havia en las eras y causá en general destrossos de gran importància. S'ha obert una suscripció pera socorrer als que mes han sufert; l'ajuntament espera que l'govern nos socorrerà ab alguna cantitat del fondo de calamitats públicas.

Guadalajara, 30.—Ja está restablerta la via fins á la estació de Baides, pero's fa necessari lo marxar ab precaució en varios traxectes.

Se trevalla ab molta activitat pera recompondre 'ls desperfectes ocasionats per la inundació, pero fins al 2 ó 3 de Setembre no podrán circular libremente los trens.

Saragossa, 30.—Hi han molts passatgers detinguts desde l'dia 26 que careixen de medis per pender bitllets pera Madrit; entre ells hi han alguns malalts.

Per la part de Alhama, Bubierca y Ateca continúan los trevalls ab gran activitat, pero's haurán de fer trasbordos durant quinze dies, puig es lo temps necessari pera la recomposició completa de la línia.

Lo telégrafo ha quedat restablert entre aquests tres punts.

Albacete, 30.—De las 128 casas que hi havia en lo poble de Montalvos n'han quedat 24 de destruïdes amenassant desplomar-se casi totes las demés; no hi ha hagut mes que una desgracia personal, pero son numerosas las pérdues. Los habitant d'aquest poble han sigut socorreguts per los pobles de la Roda y la Gineta.

La altura de las aigües ha arribat á un metro tant en l'interior de las casas com en los carrers; lo poble se refugiá en la iglesia.

Segons altres notícias que s'han rebut, lo riu Záncara sortí de mare passant las aigües per demunt del pont, mes no se sap que hi hagin hagut desgracias.

Murcia, 30.—La tempestat d' avans d'ahir ha causat grans perjudicis en Cieza; lo correu ve en carruatge mentres se recompon la via, per lo qual hi tervallan moltes brigades.

En lo terme de Caravaca la pedra grossa que caigué ha fet grans danys en los bestiars, terras y arbolats.

Toledo, 30.—Avans d'ahir va caurer una exalació en la iglesia y un' altre en lo quartel de la guardia civil, causant alguns desperfectes en abdós edificis. Los rius Alberche y Tajo venen ab un gran augment d' aigues.

Secció Oficial.

Direcció de fíras y festas de la Mercé.—Continuació de la suscripció pera ditas Festas.

Suma anterior. 11419' pessetas.

Jaume Blanch, 50.—Fábrega y Durante, 50.—Jaume Sadó, 50.—Senyors Lleras y Chalaux, 25.—I. M. M., 50.—Pere Solanas, 20.—Q. Farriols y fills, 20.—Francisco Cazeneuve, 15.—Albert Esteve, 10.—Adolf Oslet, 10.—Joseph Targa, 10.—Francisco Trasfí, 10.—Lluís Puig, 10.—Anton Vila, 7'50.—Fernando Rus, 7'50.—Emili Ball, 5.—Joseph Pons, 5.—Joseph Forcada, 5.—Jaume Faura, 5.—Joaquim Estruch, 5.—P. Ventura, 5.—Joan Blanco, 5.—Manel Rocó, 5.—Morfolé Colomer, 5.—Cárols Ferri, 5.—Anton Plá, 5.—Anton Cuchillo, 5.—Joan Arcós, 5.—Joseph Dominguez, 5.—Francisco Casanova, 5.—P. C. 5.—Febré Fortillo, 5.—Joan Borreras, 5.—M. Roix, 5.—Jaume Ribot, 5.—Joseph Llauder, 5.—Domingo Ramon, 5.—A. Prió, 5.—Marian Guzems, 5.—Joan Canti, 5.—Joan Monrás, 5.—Joan Prasagué, 5.—Lluís Carreras, 5.—Joan Ribas, 5.—Jaume Codina, 5.—Joan Riera, 5.—Pere Costa, 5.—Gerrundense, 5.—Abella y Torruella, 5.—J. P., 4.—Ansalmet, 3.—J. C., 3.—Joseph Batlle, 3.—Francisco Mondó, 2'50.—Joan Rovira, 2'50.—Joseph Res, 2.—Francisco Corominas, 2.—Miquel Palau, 2.—Francisco Sala, 2.—Joaquim Farriol, 2.—Artigas y Salettes, 25.—Francisco Ribot, 12.—T. G., 10.—Tomás Cunill, 5.—Pere Bastus, 5.—Jordi Codina, 5.—Salvador Corrons, 5.—Joseph Cardús, 5.—Martí Gimeno, 5.—Joseph Monpart, 5.—Senyors Roviralta Puignaire, 5.—A. Q., 2'50.—Joseph Fábrega, 2'50.—Joan Güell, 2'50.—Manel Capilla, 2.—Joaquim Palli, 2.—Anton Soler, 2.—Manel Escuté, 2.—Francisco Ojuel, 2.—Francisco Codina, 2.—Ignaci Durán, 2'50.—Jaume Domingo, 2.—Pau Planas, 2.—Francisco Romeu y Tort, 2.—Plácido Sípols, 2.—German Cams, 2.—Joaquim Plantés, 2.—Joan Salvat, 2.—Joan Comas, 2.—Joaquim Martí, 2.—Frederich Taché, 2.—P. E. P., 2.—Francisco Mestres, 2.—G. Martí, 2.—Joseph Maria Pons, 2.—Joan Iglesias, 2.—Joan Clech, 2.—Marian Borrés, 2.—Mme. Lluís, 2.—Isidro Grillas, 2.—Joseph Bosch, 2.—Fortuny Sabaters, 2.—Joseph Alaris, 1'50.—Francisco Güell, 1'50.—Joseph Jufiell, 1'50.—Benet Ratel, 1'50.—P. R., 1'50.—Maria Baraté, 1'50.—Molist, 1'50.—Joaquim Bohadella, 1'50.—Fernando Domingo, 1.—Francisco Mercado, 1.—Senyor Jori, 1.—M. Cepera, 1.—Francisco Valentín, 1.—Ramon Muñoz, 1.—Joan Augens, 1.—Casimiro Llobateras, 1.—Matias Payés, 1.—Suma y segueix, 12'34 pessetas.

Barcelona 2 Setembre 1880.—P. A. D. L. J. D.—Lo Vocal Secretari, Jordi Jubany.

Companyia dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa.—Bitllets de *ida y vuelta* á preus reduhits.

Ab lo fi de facilitar la assistència á las festas y fíras que se celebrarán en Granollers los días 2 y 3 y en Arbós los días 4 y 5 del actual, aquesta Companyia ha dispost que se expendin bitllets de anada y tornada ab rebaixa de tarifa en los dias y als preus que á continuació se expressan:

Preus dels bitllets.

2.ª classe. 3.ª classe.

Rn. Rn.

Línea de Granollers.		
Dias 2 y 3 de Setembre.—		
Festa de Granollers.		
De la Estació de Barcelona á la de Granollers y regrés. 12	8	
Linea de Tarragona.		
Dias 4 y 5 de Setembre.—		
Festa Major d' Arbós.		
De la Estació de Barcelona á la de Arbós y regrés. 26	20	
De la Estació de Tarragona á la de Arbós y regrés 16	10	

CONDICIONS.

1.ª Los bitllets s' expendrán en los dias y estacions avans designadas pera 'ls punts que se indican y serán valeders pera 'l regrés los dias de la expedició y durant los dos dias següents. Los que no s'hagin utilisat durant dits dos dias quedarán caducats.

2.ª Los militars y noys no tindrán dret á reducció sobre 'l preu de dits bitllets.

3.ª No s'atmetrá altre equipatje que 'l que 'ls viatjers pugan portar en la mà, ab arretglo al reglament.

4.ª Lo viatger que vulga ocupar assiento de la classe superior á son bitllet, pagará la diferencia ab arretglo á la tarifa ordinaria.

5.ª Los viatjers que baixin en altra estació que la marcada en son bitllet, pagarán 'l preu de un bitllet ordinari y se 'ls recullirà 'l bitllet á preu reduhit 'l qual quedarà anulat.

6.ª Lo viatger deurà presentar á la tornada 'l bitllet complert sens qual requisit no serà vältit.

7.ª Quedan vigents las condicions de las tarifas generals de viatjers en tot lo que no sia contrari á las disposicions precedents.

Barcelona 1 Setembre de 1880.—Lo Secretari, Miquel Victoria Amer.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueix en lo dia de la fetxa.*

Anton Sanchez, La Careada.—Ramon Alvaro, San Martí de Provensals.—Joan Bombao, Poble Nou.—Antonia Vidal, Gandesa.—Raimundo Pasqual de Torres, Barcelona.

Barcelona 31 d' Agost de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís María Zavaleta.

Defuncions.—*Desde las 12 del 1 á las 12 del 2 de Setembre.*

Casats, 3.—Viudos, 1.—Solters, 1.—Noys, 8.—Abortos, 1.—Casadas, 1.—Viudas, 1.—Solteras o.—Noyas, 4.

Naixements.—Varons 9.—Donas 11.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcaciones entradas en lo dia de ahir

De Buenos Aires bergantí Ataulfo ab seu.

De Santo Domingo y Mahó polacra goleta Reforma ab cuyros.

De Matanzas y Mahó bergantí Nueva Fermina ab sucre.

De Santiago de Cuba y Mahó polacra Francisqueta ab aiguardent.

De Marsella vapor Nuevo Valencia ab canam.

De Tarragona vapor Rápido ab vi.

De Sevilla y escalas vapor Luís de Cuadra ab blat.

De Palma balandra Joven Francisca ab segó.

Ademés 6 barcos menors ab efectes.

Despatxadas

Pera La Mar fragata de guerra Villa de Madrid ab efectes.

Id. id. id. corbeta Africa.

Id. Cette vapor Rápido.

Id. Rio Grande bergantí goleta Baron.

Id. Tortolí polacra italiana Teresina en lastre.

Id. Javea goleta Adela.

Ademés 5 barcos menors ab efectes.

Sortidas del 2.

Pera Tarragona vapor noruego Liberta.

Id. Valencia vapor Herrera.

Id. Cagliari polacra italiana Regabo.

Id. Savanach corbeta Noruega Occean.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 1 Setembre de 1880,

Vendas de cotó, 8000 balas.

Disponibles sens variació. A entregar alza 1132.

Ahir baixa 1116 per americans, Indias y á entregar.

Manchester.—Fluix.

Nova-York 31 d' Agost.

Cotó 12 oro.

Arribos 21000 balas en 4 dias.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 2 DE SETEMBRE DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48'15 per 5 ptas.

Paris, 8 d. vista 5'04 p. per id.

Marsella, 8 d. vista, 5'04 p. per id.

8 DIAS VISTA.	DIAS VISTA
Albacete. . . . 1 1 dany.	Málaga. . . . 1/2 dany.
Alcoy. . . . 3/4 »	Madrit. . . . 1/4 »
Alicant. . . . 1/2 »	Murcia. . . . 3/4 »
Almeria. . . . 3/4 »	Orense. . . . 1 1/8 »
Badajos. . . . 7/8 »	Oviedo. . . . 7/8 »
Bilbau. . . . 3/4 »	Palma. . . . 3/4 »
Búrgos.. . . . 1 1/8 »	Palencia. . . . 7/8 »
Cádis. . . . 1/2 »	Pamplona. . . . 3/4 »
Cartagena. . . . 5/8 »	Reus. . . . 1/2 »
Castelló. . . . 3/4 »	Salamanca. . . . 1 »
Córdoba. . . . 1/2 »	San Sebastiá. . . . 3/4 »
Corunya. . . . 5/8 »	Santander. . . . 5/8 »
Figuera. . . . 5/8 »	Santiago. . . . 5/8 »
Girona. . . . 5/8 »	Saragossa. . . . 5/8 »
Granada. . . . 5/8 »	Sevilla. . . . 1/4 »
Hosca. . . . 1 »	Tarragona. . . . 3/8 »
Jeres. . . . 5/8 »	Tortosa. . . . 3/4 »
Lleyda. . . . 5/8 »	Valencia. . . . 5/8 »
Logronyo. . . . 1 »	Valladolid. . . . 3/4 »
Lorca. . . . 1 »	Vigo. . . . 5/8 »
Lugo. . . . 1 »	Vitoria. . . . 1 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 20'60 d. 20'62 1/2 p.

Id. id. esterior em. tot. 21'10 d. 21'30 p.

Id. id. amortisable interior, 40'25 d. 40'50 p.

Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 43'50 d. 43'75 p.

Id. del Banch y del Tresor, sèrie int. 100'25 d. 100'50 p.

Id. id. esterior, 100'50 d. 100'75 p.

Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 99'25 d. 99'50 p.

Id. del Tresor Isla de Cuba 93'25 d. 93'50 p.

Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª sèrie 98'75 d. 99' p.

Accions del Banch hispano colonial, 134' d. 134'25 p

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 147' d. 4' p.

Societat Catalana General de Crédit, 192' d. 192'50 p.

Societat de Crédit Mercantil, 39'50 d. 39'75 p.

Real Comp. de Canalització del Ebro, 13'50 d. 13'75 p.

Ferro-carril de B á Fransa, 127' d. 127'50 d.

Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 227' d. 228' p.

Id. Nort d' Espanya, 76' d. 76'50 p.

Id. Alm á Val y Tarragona 157 p. 159' d.

Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 69'15 d. 69'25 p.

Id. Valls á Vilanova y Barcelona, 4

SECCIÓ DE ANUNCIS

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS
ANUNCIATS PER AVUY 3.

Donya Gertrudis Puigvert de Bassegoda.—Primer Aniversari missas desde las 9 fins á las 11 matí en la Iglesia Parroquial de la Concepció.

Don Joseph de Manjarrés y de Botarull.—Missas desde las 9 fins á las 12 matí en Santa Mónica.

Don Joan Roig y Serraboguñá.—Funeral á las 10 matí en la Catedral.

Donya Maria Romero y Olmedo de Pascual.—Segon aniversari, missas desde las 9 fins á las 12 matí en Sant Antoni Abat y Nostra Senyora dels Angels.

GRAN FÁBRICA y depòsit de buatas: preus sumament mòdichs. Carrer Basea, núm. 44, primer. Maria Torns y fill, Barcelona.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l'Elixir de Garriga.

De venda en sa ofissina, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

GANGA.

Se venen dues cases novas situades en l' Ensanxe d' aquesta ciutat, juntas ó per separat. Tenen jardí y aigua viva.

Donarán rahó en la llibreria de Teixidó y Pàrrera, carrer del Pi, número 6.

MORENAS.

Se curan radicalment per rebel·das que sian á tot altre medicament, ab la pomada «Rite» basta un sol pot per curarlas.

Se ven en Reus, en casa D. Tomás Rite, carrer de Sant Pere Alcántara, número 36, y s'envia franch de ports remitint son import en llibranya del giro mútuo.

Preu d'un pot, 5 pessetas.

VENDA

Se ven una prempsa, ab car-gol de fusta, per un preu sumament mòdich. Carrer Nou de la Rambla número 69, interior. (Taller de Tintorería.)

BOVER.

PROFESSOR DE CALIGRAFÍA.

OBERTURA DE CLASSES.

Carrer de Aviñó, 32, 2.º

Es innegable que 'ls nombrosos é importants resultats que de la ESSENCE DE SARSA se obtienen com atemperant y depuratiu, han de esser, si cab, mes promptes y eficassos quant en sa preparació s' han empleat los millors y mes moderns aparatos que recomana la ciencia.

Al recomenar, donchs, nostra

ESSENCE
DE

Zarzaparrilla--Vehil.

ho fem segurs de sa inmillorable preparació y de que 'l pacient ha de trobar en ella remey á las enfermetats herpéticas, reumatismes, escrófulas, tumors, escorbut, y enfermetats de las vias urinarias.

De venda en la farmacia de son autor, Vidrieria, 2 y 4 Barcelona, y en las principals d'Espanya, Amèrica, y Portugal

PARQUE DE LA MONTANYA.

Grant Hotel y Café-Restaurant situat en lo passeig de Sarriá á Sant Gervasi, lo millor siti escollit per distingits metges pera restablir la salut; aigues inmillorables, segons certificacions de químichs competents, vents puríssims, vistes magníficas, situació 150 metros sobre 'l nivell del mar, habitacions amobladas ab elegancia y al alcans de totes las fortunas, menjars á totes horas y de diferents preus; hi ha taula rodona y se serveix també á la carta. — S'admeten encárrechs pera grans dinars ó banquets.

PREMSAS

pera ví y oli. ESTRUJADORAS, SINIAS-ROSA-RIS, nou sistema. Vigas doble T de 0m25, 0m30, 0m35 y 0m40 d' altura.

Tallers de L. DUGROS Jne. Borrell, 32, Barcelona

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe médica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demés preparats de ferro per no tenir olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estòmachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmàcia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totes las farmàcias.—Preu 3 pessetas pot.

SÍFILIS

Bastarán dues ó tres ampollas de IROB DE PURATIU de BOCHET pera sa curació radical.—Ampolla 12 rals.—Consultas gratis. Tapineria, 30, farmacia.

VENEREÓ

CONSULTA

del Doctor Vidal Solares de las facultats de Medicina de Madrid y Paris.—Especialista en las enfermetats dels noys y de las donas.—Antich metje extern per oposició dels Hospitals següents de Paris: Pitié dedicat al tractament de las malalties de la matris. Enfants malades ó casa de criaturas malaltas y Des Clíiques dedicat á las donas embarasadas y paridas.—Rep de 2 á 5: los días festius de 9 á 11 del dematí.—Càrme, 3, principal.

LAMPISTERÍA DE

FRANCISCO CANTBELL

Se construeixen y adoban tota mena d' aparatos de gas.

CARRER DE LA PALLA, 9.

PROCESOS CELEBRES

de tots los païssos baix la direcció de

D. JOSEPH LARIBAL

Edició ilustrada, á quartillo de ral la entrega.

Se suscriu y's reparteixen prospectes en la llibreria de 'n Manero, carrer Lleona, 13.

BREA-AGUILAR. La primera que se fabrica en Espanya. En dotze anys que se prepara en nostre laboratori, ha conseguit adquirir la reputació de ser millo, preparada que la de Guyot; ademés de sa forta concentració, no deixa residuos á l' ampolla. Es la millor calmant de las irritacion mucosas, de la tos, sia de costipat ó de ofech, y de totes las afecions de la garganta y aparatorespiratori. Preu 8 rals. Farmàcia Aguilar, Rambla del Centro 37

TELEGRAMAS.

Noticias del exterior

Segons los darrers telegramas dels diaris extranjers.

Comunicació de Lord Granville á la Cámara dels Lords.—La comunicació conté los següents extrems:

Relativament al Montenegro, la Porta ha dat dues respostas, l' una verbal y l' altra escrita, á la nota colectiva de las Potencias. Las dues respostas no tenen pas un sentit idèntich.

En aquesta fetxa (30 d' Agost) las Potencias examinan la resposta que deu dirigirse á la Porta. Mentrestant, elles han ordenat que un cert número de barcos de guerra que se'n vajin á Ragussa, qual port, situat prop de Dulcigno, los ha sigut obert per lo govern austriach.

Lo govern anglés ha preparat las instruccions que deuen darse al almirant que mani lo contingent anglés. Lo mateix govern comunicarà aqueixas instruccions á las altres potencies.

Se publicarà la correspondencia diplomàtica relativa al Montenegro; pero las instruccions preparadas per darse al almirant, no poden serho en aquests moments.

Las potencies refusen obrir negociacions en Constantinopla sobre la ratlla de frontera, pero estan disposades á discutir tota proposició eventual de la Porta en lo referent á la evaçuació de territoris.

Lord Granville afegeix que los embaixadors s' han posat d' acord sobre las reformas que deuen ferse en Armenia.

Un arxiduch austriach.—L' arxiduch Carlos Esteve s' embarcará á bordo del «Cus-tozza», y pendrá part en la demostració naval contra Turquia.

Principat que vol elevarse á regne.—Segons notícies de Berlin del 31, lo príncep de Bismark y lo príncep Carlos de Rumania han discutit la possibilitat d' elevar aquest principat á regne; idea que Alemania mira ab bons ulls.

Aliansa desmentida.—Un telegrama de Philippopolis diu que no existeix la aliansa ofensiva y defensiva que's deya entre Servia y Bulgaria.

Telégramas particulars

Madrit 2, á las 1'35 matinada.—Un telegrama oficial de Logronyo participa que se ha enfonsat lo pont estés per los inginyers

TINTORERÍA ANTIGA DEL REGOMIR

(Al costat de la Capella de Sant Cristófol.)

Aquest establecimiento te l' honor de posar en coneixement de sos favoreixedors que dintre poch quedará instalat lo Complert Taller-modelo qual maquinaria ha sigut construïda en los tallers de MM. Pierron y Dehainre de Paris, lo que permetrà executar ab mes promptitud tot lo que confiat li estiga.

ESPECIALITAT EN ROBA D' HOME Y SEDERIAS.

Carrer del Regomir 7 y 9, al costat de la capella de Sant Cristófol.

AXEROP DEPURATIU

(MAURI)

bo pera totas edats fins ab 4 ampollas prenenles seguidas, pera la curació dels herpes venéreos, sifilitichs y escrofulosos. Farmàcia de Nostra Senyora del Remey, carrer Tallers, 44.—10 rals ampolla.—Consulta médica de 11 á 1 gratis.

militars sobre l' Ebro, en lo moment de passer ell lo batalló cassadors de Valencia. A pesar dels inmediats auxilis qu' han acudit al lloc de la catàstrofe, han sigut moltas les víctimas que l' ensorrament ha ocasionat. Van ja extrets 78 cadàvres y es de temer que n' hi haigun molts mes. La població de Logronyo està consternada.

Nous telegramas aumentan fins á 96 lo número dels desapareguts.

Madrit 2, á la 1'40 matinada.—La Gaceta publica una real órde concedint varios crédits pera la adquisició de material d' artillería y altres notificant varios encabessaments pera la contribució de consums.

Bolsí.—Consolidat, 20'30.

Madrit 2 á la 2'50 matinada.—Los militars morts en la catàstrofe de Logronyo, perteneixen tots al regiment infantería de Valencia.

Madrit 2, á las 5'15 tarde.—Se segueixen rebent detalls de la catàstrofe ocorreguda en Logronyo. Van extrets del riu 95 cadàvres, dels quals 13 perteneixen á oficiais.

Se parla de la desaparició del enginier militar que dirigí la construcció del pont.

Bolsa.—Consolidat, 20'42.—Bonos, 99'20. Subvencions, 44'00.

Madrit 2, á las 6'45 tarde.—Lo Consell presidit pe'l rey s' ha ocupat extensament de la catàstrofe ocorreguda en Logronyo, habentse acordat distribuir alguns socors entre las familiars de las víctimas, y així mateix concedir premis als individuos que mes s' han distingit prestant auxilis á las desgraciadas víctimas de la catàstrofe.

Segueix pendent l' expedient de indult de Folch, per falta de antecedents.

Se tracta ademés en lo Consell de las eleccions próximas y de la política exterior.

Madrit 2, á las 7 tarde.—Han marxat pera Logronyo lo director general d' Ingénieros militars y lo inspector general del cos de Sanitat militar. Lo últim telegrama oficial que d' aquella ciutat s' ha rebut diu que s' han extret 79 cadàvres, entr' ells un capitán y cinc subalterns. En lo número d' aquets últims se troba lo tinent d' Ingénieros senyor Massó, que fou qui dirigí la construcció del pont. Aquesta nit se coneixerà fixament lo número de baixas que ha experimentat lo batalló.

Madrit 2, á las 7 tarde.—En lo Consell de ministres reunit sense lo senyor Cánovas se ha indultat al reo Folch.

Així s' publicarà quan se concedeixin las gràcias per lo part.

Madrit 2, á las 9'30.—Lo senyor Maliquer ha celebrat una conferència ab lo senyor Cánovas pera imprestar del Gobern l' indult pera lo reo Folch, esperantse que s' concedirà en virtut de la circular que doná lo se-

nyor Calderon Collantes referent á la Guardia civil, posterior á la perpetració del delicto per lo que ha sigut sentenciad Folch á l' última pena.

Madrit 2, á las 9'40 nit.—Segons l' últim telegrama de Logronyo, van extrets del fondo del Ebro 95 soldats y 13 oficiais; segons llista passada en lo batalló, faltant encara dotze.

Paris 2.—(Per lo cable).—Vienna.—S' espera en los círculos diplomáticos que á la nota colectiva de las potencias contestará la Porta negativamente en lo referent á la cessió de Jannina, Larissa y Mezzoro á Grècia.

Ayub-Khan dirígi una carta al general en jefe inglés Roberts, en la qual li deya que s' veuria obligat á combatrel. En vista d' això, sir Roberts l' intimá que s' rendira sens condicions ab sos auxiliars, per lo qual Ayub-Khan s' ha tancat en un camp atrinxerat ahont anirà á estrenyel lo general en jefe inglés.

BUTLLETÍ ASTRONÓMIC

per I. Martí y Turró. 3 Setembre 1880

ESTRELLAS	Polar.	Aldebará	Cabra.	Rigel.
al	—	—	—	—
MERIDIÁ	2h 26' M	6h 44' M	6h 19' M	6h 20' M
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
7h 00' M	7h 51' M	8h 38' M	8h 38' M	11h 18' M
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega.	Altair.
2h 30' T	3h 22' T	5h 34' T	7h 44' T	8h 56' T

PLANETAS	Mercuri.	Venus.	Marte.	Júpiter.
y constelacions	—	—	—	—
en que s' troba.	Leo.	Virgo.	Virgo.	Piscis.
TATURNO.	Urano.	Neptuno.	Sol.	Lluna.
Aries.	Leo	Aries.	Leo	Leo

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.